

BÁNYAMUNKÁS

A BÁNYA-, ENERGIA- ÉS IPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA - ALAPÍTVÁ 1913-BAN

J Ó S Z E R E N C S É T !

Demonstráció!

A budapesti EU-demonstrációra hetek óta készültek az európai, köztük a hazai szakszervezetek. Ezen a csípős, szeles tavaszi szombaton végül huszonkét európai ország negyvenöt szakszervezeti szövetsége mozgósította tagjait, több tízezer embert. A Hősök tere és annak környéke egyre zsúfoltabb, színesebb kavalkád képét mutatta meg. A mintegy ötvenezer tüntető a nemzetközi és hazai szakszervezeti vezetők rövid felszólalását tapssal, helyesléssel erősítette fel.

Pataky Péter, az MSZOSZ elnöke beszédében az alapvető gondok mellett aktuális témát is felvetett: tegnap találkoztunk a miniszterelnökkel – mondta -, aki azt tanácsolta nekünk, hogy gondolkozzunk el azon, mekkorák vagyunk, milyen a befolyásunk. Ez a tömeg a válasz a kérdésre. Ma a kormány, a munkaadóknak és a politikusoknak is látniuk kell, hogy nem lehet megkerülni a szakszervezeteket. Közös mondanánk nemet a megszorításokra! A nyílt megszorításokra éppen úgy, mint a csendben megfizetett megszorításokra, amelyek a kiszolgáltatottságunkat növelik. Tiltakozunk az ellen is, hogy a gazdagok gazdagabbak, a szegények, szegényebbek lesznek!

A demonstráció közös ügyünk, közös elhatározásunk és a jövőnkben is rengeteg a közös elem. Közös az európai munkavállalók helyzetének, az őket fenyegető veszély megítélésére is – mondta Pataky Péter. A Magyar Szakszervezetek Országos Szövetségének elnöke újságíróknak nyilatkozva ugyanakkor megerősítette, hogy a tüntetés ugyan európai demonstráció, tömegében és mondanivalójában azonban hangsúlyosabb a magyarországi problémákra adott válaszokkal kapcsolatos elégedetlenség kifejezése. A tilta-

kozó akció jelszavai, a követelések sajátosan a hazai helyzetre reagálnak. Pataky Péter szerint a munkavállalók saját bőrükön érzik, hogy komoly megszorítások léptek életbe, ráadásul a nagyon igazságtalan megszorító politika a legrosszabb körülmények között élők, a legkiszolgáltatottabbakat még nehezebb helyzetbe taszította.

Az MSZOSZ első embere emlékeztetett, hogy a jelenleg kormányon lévő politikai elit az elmúlt év tavaszán jelentős támogatottságot kapott a választásokon. Akkor e mögött az a remény volt, hogy a nehézségeken közösen fogunk úrrá lenni. „Ez a kormány saját magát a nemzeti együttműködés kormányának hívja, az elmúlt tíz hónapban viszont ebből az együttműködésből semmit nem tapasztaltunk. Azt szeretnénk, hogy egy biztonságosabb, valóban teljesítő képes gazdaságban, tisztességesen megfizetett munkahelyeken dolgozhassunk. Ezt azonban csak együttműködéssel lehet elérni, párbeszéddel, ha a problémákat világosan megfogalmazzuk, és nem álságos jelszavak mögé bújunk, a problémákat átkereszteljük és az elvonást védelemnek nevezzük” – fejtette ki. Pataky Péter szerint a demonstráció világos üzenet arról, hogy nem lehet félrevezet-

ni a népet, a munkavállalókat, pontosan tudják, hogy mi a megszorítás. „Az eredeti elképzeléseknek megfelelő politikát akarunk és részvételt” – tette hozzá.

Az MSZOSZ elnöke felhívta a figyelmet arra, hogy míg az Európai Szakszervezeti Szövetség a párbeszéd erősítését szorgalmazza, a demonstráció arra kell hangot adni, hogy párbeszédre szükség van Magyarországon is, ahol nem a párbeszéd gyengülésétől, hanem a hiánytól kell beszámolni. Ez jelentős különbség. „Érthetetlen, hogy a kormány miért nem tárgyal a szakszervezetekkel, hiszen láthatóan nagy tömegű magyar állampolgárt, adófizető munkavállalót képviselünk, az ő érdekeik szerint konstruktívan tudunk részt venni az ügyek megoldásában. A jó döntések, a megfelelő megoldások megtalálásához szükség van a párbeszédre. Ez nem presztízháború, konkrétan a bőrünkön van szó, arról, hogy milyen Magyarország lesz a jövőben, lesz-e versenyképes gazdaság, tisztességes megélhetést biztosító új, legális munkahelyekkel. Nem lehet elefántcsonttoronyba bezárkózva, egyéni képviselői indítványok mentén kitalálni, hogy mitől lesz jobb az országban” – jelentette ki Pataky Péter.

Szándékok és törekvések

Május 13-án – pénteki napon! – a délutáni órákban kaptuk a hírt, hogy Lázár János és dr. Balsai István képviselő urak egyéni módosító indítványt nyújtottak be a parlamentben. Az indítvány a jelenleg hatályos alkotmány szövegének a megváltoztatását kéri azzal, hogy a korai nyugdíjak alkotmányos védelmét megszüntetné, elvonná. A hét végén és a hétfői napon is folyamatosan érdeklődtek szakszervezetünkkel a bekövetkező törvényi változtatás esetleges gyakorlati hatásairól. Nehéz volt biztos válaszokat adni, ezért folyamatosan kezdeményeztük, hogy legyen meg a szükséges értelmezése a törvényjavaslatnak. Hétfőn, a délutáni órákban, Lázár úr a parlamentben elmondta, hogy a bányaiiparban, a vegyiparban és a művészeti ágazatban a korkezdvevényes nyugdíjat nem érinti a tervezett változtatás. Ezzel együtt úgy gondoljuk, hogy az igazi garancia az lesz, amennyiben a bányásznyugdíj, illetve a korkezdvevényes nyugdíjrendszer változatlanul megmarad és ezt a jogszabályok is visszatükrözik.

Örömteli hír volt az elmúlt hetekben, hogy a nagymányoki külfejtésről az első – ilyenkor első lapát szénről szoktunk beszélni, de itt markológéppel kiemelt – szén felszínre hozták.

A továbblépés és eredményesség feltétele, hogy a kutatás-fejlesztés, innováció erősödjön, a tisztaszenes technológiáknak legyen meg a támogatottsága. Ez esetben hazai munkaerővel, hazai nyersanyagra támaszkodva lehet villamos áramot termelni és előállítani. Ebben a folyamatban, remélem, benne lesz a jövő csirája, s a nagymányoki kezdeményezés egy új, átgondolt fejlesztésekre épülő, környezeti szempontokat figyelembe vevő energetikai beruházás első lépése. A BDSZ XXXII. kongresszusán megfogalmaztuk szakszervezetünk álláspontját: ásványi nyersanyagok kitermelése nélkül a magyar foglalkoztatási helyzet jelentősebb javulása elképzelhetetlen, hiszen a nyersanyag és annak feldolgozása munkahelyek ezreit teremti, nem vihető el, az adott ország ásványi kincseire természeti erőforrásaira épül.

Bízom benne, hogy a következő évek, évtizedek ezt a szempontot is figyelembe veszik, s ez alapján egy korszerű, magyar bányaiipar jövőképe is kialakul.

Napjaink másik aktuális kérdése, hogy a Bőripari Dolgozók Szakszervezetének kongresszusa Martfűn, április 29-én, egyhangú döntéssel kimondta, hogy a BDSZ-be kíván integrálódni, beolvadni. Ez a döntés azt a nyolc évvel ezelőtt megfogalmazott koncepciót viszi végig, amely Magyarországon egy erős, ipari szakszervezeti szövetség létrehozását célozta meg. Ez a szövetség tulajdonképpen szakszervezetként működne, és az ipari – már jogi értelemben is bejegyzett – szakszervezeti szövetség alakulna át egy erős ipari szakszervezetre.

Az indulási időszakban, az MSZOSZ-ból nyolc szakszervezet fejezte ki ezt irányú szándékát. Közülük három már beintegrálódott a BDSZ-be. Kereszük az együttműködés további irányait a Vasas Szakszervezeti Szövetséggel, a nyomdászokkal, a MOL Bányász Szakszervezettel és az Építők Szakszervezetével. Következő, soros kongresszusunkig, remélem, hogy ebbe az irányba érdemi lépéseket tudunk tenni, s erős területi jelenléttel, szakértői háttérrel rendelkezni érdemi befolyást gyakorolni képes ipari szakszervezet jön létre Magyarországon.

A BDSZ ennek a motorja volt, remélem így marad a következő időszakban is.

(Hasonló integrációs elképzeléseket fogalmaz meg az EMCEF is, melynek elnökségi üléséről és rendkívüli közgyűléséről olvashatnak lapunk más helyén. – A szerk.)

A szakszervezeteket, főleg a versenyszférában az elmúlt hetekben erőteljes kritikával illették. Nem szervezettek, nem tudnak érdekeket képviselni, nem kötnek megállapodásokat és lehetne tovább sorolni az ilyen, de ennél sokkal durvább megjegyzéseket is.

A bányászat területén hetven százalék alatti szakszervezeti szervezethez tartozó jelentősebb létszámot foglalkoztató cégünk nincs. De van ahol ez kilencven százalék. Nálunk a szervezethez és a kollektív szerződésalkotói képesség munkahelyi szinten erős. Egy ágazati típusú kollektív szerződésnek részesei vagyunk a villamos-energia iparban és minden munkahelyen, ahol jelen vagyunk, kollektív szerződéssel rendelkezünk. Vannak olyan ágazati párbeszéd megállapodások, amelyek már magukban hordozzák a hosszabb távú, eredményes, kétoldalú szociális párbeszéd feltételeit. Ahol a munkáltatók és a munkavállalók, kormányzat nélkül is meg tudnak állapodni, s képesek arra, hogy akár ágazati, akár helyi szinten a munkáltatás legfontosabb kérdéseit befolyásolják.

Amennyiben ez a szociális partnerség leépítésre kerül, s a kormányzat újra befolyásolja, és átírja az ide vonatkozó törvényt, akkor azt a nagyon nehezen kialakított, törekény konszenzust alakítja át, amely a munkáltatói és munkavállalói szervezetek között megszületett, négy-öt éves párbeszéd eredményeképpen. Én a következő hónapokra vonatkozóan azt is üzenem, hogy a szociális párbeszéd érték, ahol ez megvalósul, ott a demokrácia fokmérője is.

Zárógondolatként felidézem azt, amit az európai egyeztetéseken tanultam meg, hogy a szociális partnerek, a munkáltatók és a munkavállalók megállapodásai, meg ha gyengébb minőségűek is nagy értéket képviselnek, mert ellentétes álláspontot közelítenek. Remélem, hogy a kormány értékékként fogja kezelni a szociális párbeszédet, erősíteni fogja, s felismeri az ebben rejlő lehetőségeket.

Ha ez nem történik meg, akkor jelentős visszalépés lesz a munkahelyeken egy más típusú munkáltatói magatartás irányába, ami a munkavállalót még kiszolgáltatottabbá teheti. Fontos, hogy ne így legyen.

Rabi Ferenc

Erős szakszervezetként a demonstráción

A szociális Európáért, a munkahelyekért, az igazságos adózásért, a nyugdíjrendszer megtartásáért, a kiszámítható munkavállalói jövőért demonstráltunk 2011. április 9-én, Budapesten.

A BDSZ erős szakszervezetként vett részt a demonstráción!

Több mint ezren voltunk a Hősök terén.

A demonstráción a MSZOSZ elnöke, Pataky Péter a többek között a következőket mondta:

„Csattanós választ adott az Andrassy utat betöltő tömeg Orbán Viktor, miniszterelnök, minapi tanácsára, miszerint az érdekvédők elgondolkodhatnak saját befolyásukon.” Majd emlékeztetett, hogy a miniszterelnök azt ígérte, hogy az új adórendszerrel senki nem fog rosszul járni. „En nagyon sok senkit látok itt!” – jegyezte meg Pataky Péter.

A többi konföderáció vezetője is

határozott megfogalmazásokat tett. Pl.: megkérdezte, hogy kérte-e valaki az indoklás nélküli felmondásokat, a kordedvezményes és korengedményes nyugdíjszabályozás módosítását, a magánnyugdíj-pénztárak felszámolását, a sztrájk törvény ellehetlenítését, a 98 %-os visszamenőleges különadókat, a személyi jövedelemadó igazságtalan megváltoztatását, a tervezett Munka Törvénykönyv módosítását?

A BDSZ felvonulót a jó kedv és az összetartozás érzése kísérte. A delegációval együtt vonult fel Jean-

Francios Renucci, az EMCEF alelnöke, Christophe Quarez, a francia CFDT nemzetközi titkára, nem meszse tőlünk a lengyel bányászok elnöke vezette delegáció. Részt vett a demonstráción Reinhard Reibsch az EMCEF főtítkára is.

A huszonkét ország negyvenöt szakszervezeti szövetsége delegációi erőt demonstráltak, színes kavalkádót mutattak az Andrassy úton.

Köszönet a szervezőmunkáért, a részvételért, azért, hogy meg tudták érteni: az elért eredményeink megőrzése, a mindennapok tisztességes megélhetésének biztosítása, a munkavállalók számára is a kiszámítható jövő megteremtése volt a demonstráció célja. Jó szerencsét!

Rabi Ferenc

Az EMCEF elnökségi ülése és rendkívüli közgyűlése

Luxemburgban tartotta május 2-án az EMCEF elnökségi ülést majd másnap, május 3-án rendkívüli közgyűlést, melyen Rabi Ferenc az EMCEF Szociális Párbeszéd Bizottságának elnöke, elnökségi tag is részt vett.

Az elnökségi ülés főbb napirendi pontja a rendkívüli közgyűlés előkészítése és az aktuális bevételi és kiadási helyzet volt.

A rendkívüli közgyűlés főbb napirendi pontjai:

1. Bernadette Segol köszöntője, aki az Európai Szakszervezeti Szövetség főtítkári posztjának jelöltje.

2. A Titkárság tevékenységének beszámolója: Pénzügyi beszámoló és a könyvvizsgálók beszámolója. Vita és döntés.

3. Jelentés az európai szakszervezeti tevékenységek jövőjéről és az új európai ipari szövetség megalakításának állapotáról.

4. Az EMCEF új elnökének és főtítkárának választása.

Ez utóbbi napirendi pont keretében a rendkívüli közgyűlés Hubertus Schmoltdt EMCEF elnök utódjául megválasztotta Michael Vassiliadist az IGBCE elnökét, Reinhard Reibsch

EMCEF főtítkár helyett pedig Michael Wolters-t.

Michael Vassiliadis, az új európai ipari szakszervezeti szövetség megalakításával kapcsolatban a következőket mondta:

„Szeretnénk és össze is kell tennünk erőnket, hogy a nagy társadalmi, politikai, gazdasági és környezeti kihívásokat le tudjuk küzdeni. Az Európai Unió nem egy neo-liberális szabadkereskedelmi terület. Bele akarunk szólni és alakítani akarjuk. Kiállunk a szociális piacgazdaságért, különösen a globalizáció idején. Ez a mi jövőnk modellje.”

2010. szeptember 16-án a BDSZ székházában tanácskozott a BDSZ és az IGBCE delegációja az Európai Bizottság által a Tanács szénbányászati állami támogatásáról szóló EU tanácsi rendelet meghosszabbításáról. Az IGBCE (Német Bányai, Vegyipari és Energiaipari Szakszervezet) delegációját Michael Vassiliadis elnök -, a BDSZ delegációját Rabi Ferenc a BDSZ elnöke vezette. Az akkor készült fotón az első sorban jobbról a harmadik Michael Vassiliadis, az EMCEF most május 3-án megválasztott új elnöke.

Egyesülésről döntöttek a bőrösök

A száznegyvenhárom éve június 12-én alakult Bőripari Dolgozók Szakszervezete a 2011. április 29.-i XXVIII. – rendkívüli – kongresszusán meghozta azokat a határozatokat, amelyek a Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezetével való egyesülést teszik lehetővé.

A kongresszus küldöttei döntöttek arról, hogy valamennyi jelenlévő tisztségviselő szavazzon a döntések meghozatalában. Ez a döntés azért fontos, mert ez a kongresszus egy korszakot zárt le a Bőripari Dolgozók Szakszervezete életében. 143 év hosszú idő egy szakszervezet életében, ez alatt az idő alatt többször ment át szervezetünk jelentős változáson. Bőrös szakmák csatlakoztak egymáshoz, volt, hogy kivált valaki a közösségből, de az idők során a bőrösök mindig rájöttek, hogy csak egyesült erővel érhetnek el eredményeket.

2004-ben meghiúsult egy egyesülési próbálkozásunk, azóta is foglalkozunk a gondolattal és keressük is a partnereket ehhez.

A 2008. novemberi XXVII. Kongresszus határozott a konkrét lépések megtételében, mert az élet határozott intézkedéseket igényelt.

A válság még jobban megtépázta az amúgy is gyenge lábakon álló szakmáinkat.

A Tisza Cipő Kft sajnos nem élte túl ezt az időszakot, a martfűi ipartelepen működő többi üzem és a Samsonite Bőrönd Kft is drasztikus lépésekre kényszerült. Munkaviszony átmeneti megszüntetése, munkaidő csökkentése és elbocsátások is voltak az elmúlt években. Most talán egy kicsit fellélegezhetünk, mert úgy néz ki, hogy stabilizálódtak cégeink, piacuk is van és még létszámot is fejlesztettek. Sőt a Samsonite új üzemszert épít és folyamatos a létszám bővítés.

Az elmúlt 20 évben a privatizáció, a

kapitalizmus sajátosságai a szakszervezetekre nagy nyomást gyakoroltak és mi nem voltunk felkészülve erre, nem tanultuk meg, hogy a szakszervezet nem egy személy, hanem a szakszervezet mi vagyunk, a tagok maguk. Nem tanultuk meg a szolidaritásban, az összefogásban rejlő erő hatalmát. Pedig ma amikor a kormány figyelmen kívül hagyja az érdekegyeztetést, sorozatosan hoz munkavállaló-ellenes intézkedéseket, akkor a szakszervezetnek stratégiát kell váltani.

Meg kell tanulnunk önmagunkért küzdeni.

Konfrontálódni kell és ez aktivitást, cselekvést, bátorságot, kiállást feltételez, mert demonstrálni, tüntetni, sztrájkolni kell! Pár száz ember ehhez kevés-sok-sok tízezer kell!

Nem engedhetjük megosztani egymást!

Még egy pár évig lehetünk volna önállóak, de mi nem vártuk meg a véget, még tagsággal, vagyonnal érkezünk a BDSZ-be, ahol tagozatot alkotunk, mert az összefogásban látjuk az erőt és tagságunk érdekeinek érvényesülését.

Ezekről a témákról szolt a mi kongresszusunk, ami ugyan az utolsó a Bőripari Dolgozók Szakszervezete életében, de még sok kongresszus lesz, ahol hallatják hangjukat a bőrösök.

Köszönjük alapítóinknak, tagságunknak és tisztségviselőinknek, akik közül Bokorné Demeter Piroksa, Kovács Jánosné, Lada Lászlóné, Zöldi Lajos a Bőripari Dolgozók Szakszervezete által 1999-ben alapított kitüntetésben, és többen tárgyjutalomban részesültek - amiért eddig fenntartották és működtették szervezetünket!

Bízunk abban, hogy a XXVIII. Kongresszus jó döntést hozott.

Cseh Zsuzsa

A Ruházatipari Tagozatról, röviden

A BDSZ XXXI. Kongresszusa 2009. július 7.-én döntött három szakszervezet fúziójáról, melyek közül az egyik a Ruházatipari Dolgozók Szakszervezete. A szervezet a BDSZ-n belül Ruhaiipari Tagozatként működik tovább, 2010. január 1-től.

A tagozat a BDSZ Alapszabálya szerint, valamint saját Működési Szabályzata alapján végzi munkáját. A Működési Szabályzatnak megfelelően évente kétszer tartunk tagozat vezetői értekezletet.

A BDSZ Országos Tanácsába négy fő képviseli a tagozatot. A következő BDSZ bizottságokba delegáltunk tagot: - 1 főt a Nőbizottságba, 1 főt a Nyugdíjas Bizottságba, 1 főt az Ifjúsági Bizottságba. 2010.-ben a cégeinknél megtartott Üzemi Tanács választásokon, 99%-ban, szakszervezeti tagjainkat választották ÜT tagnak.

A BDSZ által megrendezésre kerülő üléseken, rendezvényeken, oktatásokon lehetőségeinkhez mérten részt veszünk.

Az információáramlás a BDSZ és a tagozat, valamint a tagozaton keresztül a tagsággal jó és folyamatos.

Tizenegy ruhaipari társaságnál van alapszervezetünk, közülük a nagyobbak: STYL Ruhagyár (Szombathely), UNICON Ruhagyár (Békéscsaba), BERWIN Ruhagyár (Budapest és Vásárosnamény).

A könnyűiparban dolgozó munkavál-

lók helyzete évről – évre nehezebb. Így van ez az általunk képviselt kollegákkal is. 2010. évi KSH adat szerint az átlag bruttó kereset: száztizenötezer forint, de a fizika állomány nem keres többet, a mindenkori minimál bérnél. Sok esetben a béreket úgy állapítja meg a munkáltató, hogy a minimál bért is csak a norma 100%-s teljesítése esetén fizeti ki. 2011-ben az adójóváírás csökkentése csak rontott az amúgy is alacsony jövedelmeken.

Az egyre erősödő keleti piac hatására, talpon maradni csak a nagyon jó minőségű gyártó cégek tudnak.

Könnyűipari ágazatpolitika kormányzati szinten nincs, gyakorlatilag az ágazat magára van hagyva ebben a nehéz pénzügyi – gazdasági versenyben.

Az elmúlt egy év nem volt könnyű az új szervezetben. Meg kellett ismernünk egymást, a kollegákat, szem előtt kellett tartani a szakmák specialitásait. Együtt gondolkodni, figyelni a másikkra, és minden erőnkel segíteni az általunk képviselteteket.

Mára már elmondhatjuk, hogy szervezetünk megtalálta helyét a BDSZ-ben. A Ruházatipari Dolgozók Szakszervezete XXXII. Kongresszusának küldöttei jól döntöttek, amikor a fúzióban látták az eredményes tovább működés lehetőségét.

Varga Éva
alelnök, tagozatvezető

117 éves a „Jó szerencsét” köszöntés

A Bányászati és Kohászati Lapok, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület és a M. Kir. Bányászati Akadémia Közlönye „XXVII. Évfolyam 8. száma (1894. április 15) (p.: 113-156) közli az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület választmányának 1894. április hó 7-én felolvasással összekötött rendes gyűlésének jegyzőkönyvét, melynek 11. pontja az alábbiakat rögzíti: „Árkossy Béla a bányász-köszöntésre vonatkozó ama kérdést terjeszti a választmány elé, hogy a német „Glückauf” köszöntést legmagyarosabban mi módon lehetne kifejezni. Többek között a választmány után Péch Antal tiszteletbeli tag a „Jó szerencsét” köszöntésformát tartván a legmagyarosabban hangzóknak, ezt ajánlja elfogadásra – (Általánosan elfogadtatik.)”

Az ötvenéves évfordulóról Faller Jenő emlékezett meg a Bányászati és Kohászati Lapok 1944. november 1-jei számában (az átvett közlemény megjelent a BKL Bányászat 127. évfolyam 2. számában p.: 310-311). Ennek utolsó bekezdése „Hogy elődeink ezzel is jó munkát végeztek, mi sem igazolja jobban, mint-hogy a magyar bányász országosan „Jó szerencsét” köszöntéssel üdvözlő ember-társait, mely köszöntésből öntudatos, büszke hittel csendül ki ma is, hogy bármi történjen a földön, vagy föld alatt, a magyar bányász bátran s igaz szívvel állja az eljövendő, további megpróbáltatásokat.”

1994. április 7-én a köszöntés elfogadásának 100 éves évfordulóján emlékülést tartott a Bányai Dolgozók Szakszervezete (BDSZ) és az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület (OMBKE) a várpalotai Jó szerencsét Művelődési Központban. Az emlékülés teljes anyaga megjelent a BKL Bányászat 127. évfolyam 2. számában (p.: 169-176).

Az emlékülésen az előcsarnokban lévő emléktábla előtt az emlékülés vezetői és sorok írója tartotta és ebben javasolta, hogy minden évben szakmai nap, vagy egyéb rendezvény keretében a BDSZ és az OMBKE közösen emlékezzen meg a köszöntés elfogadásának évfordulójáról.

2011. április 7-én 18. alkalommal került sor Várpalotán – mint eddig mindig – a művelődési központban, a megemlékezésre.

A zsűfoglalás megtelt nagytanácsteremben, nagy médiaérdeklődés mellett – százötvennyolc résztvevő – a Bányászalmnusz elhangzása után a Faller Jenő Szakközépiskola tanulói adtak kultúrműsort (felkészítő tanárok: Reiff Mónika és Sándor Zsuzsanna).

Majd dr. Horn János – aki minden alkalommal, mint most is, betöltötte a narrátori szerepet - köszöntötte a megjelenteket. Név szerint is Dr. Kovács Zoltán, a Veszprém megyei Kormányhivatal elnökét, Jászai Sándort a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal elnökét, dr. Tamaga Ferencet a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal elnökhelyettesét, Katona Csabát Várpalota város alpolgármesterét, Rabi Ferencet a Bánya-, Energia-, és Ipari Dolgozók Szakszervezetének elnökét, dr. Nagy Lajost az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület elnökét.

Két szakmai előadásra került sor: dr. Havelda Tamás a Vértesi Erőmű Zrt bányászati igazgatója: Harmincöt éves az utolsó mélyműveléses szénbányánk, Verbóci József a CALAMITES Kft ügyvezető igazgatója: A CALAMITES Kft bányanyitási és termékhasznosítási

törekvései a kelet-mecseki feketeszen bázisán, címen tartottak nagy szakmai tartalommal és látványos képekkel tarkított előadást.

Ezt követően a bronz dombormű (alkotója Bóna Kovács Károly (1897 – 1970) bányásztkötődésű salgótarjáni szobrász és festőművész, aki a Képzőművészeti Főiskolán Kisfaludy Stróbl Zsigmond tanítványa volt, majd tandíjmentes növendék a Franciaországi Julian Akadémián a domborművet a várpalotai Jó szerencsét Olvasókör avatására - 1931 - készítette el. Az épület elbontása után, 1958-ban került jelenlegi helyére) előtt Rabi Ferenc a BDSZ elnöke tartott emlékbeszédet, melyben úgy fogalmazott: a bányászat, a bányászok olyan köszöntéssel, hagyományokkal és emlékekkel rendelkeznek, amelyre méltón lehetnek büszkék.

A Várpalotai Művelődési Központban található dombormű, az azon található bányászalak a csákánnyal kifejezi a bányász munka sajátosságait, azokat az erőfeszítéseket, melyeket nap, mint nap tenni kellett a bánya mélyén és benne

van az az üzenet, hogy aki ezt a munkát végezte, annak oda kellett figyelnie a másikra- emlékeztetett az elnök. Rabi Ferenc szerint nagy kérdés a bányász szakma jövője, hogy milyen lehetőségek nyílnak előtte. Előretételező üzenet, hogy elindul újra a bányatechnikus-képzés a tervek szerint még az idei évben a várpalotai Faller Jenő Szakképző Iskolában, ezzel a szakember-képzésben is új lehetőség nyílik-fogalmazott a BDSZ elnöke.

Ezt követően, a bányászalmnusz harangjáték hangjai mellett, kilenc szervezet (Veszprém megyei Kormányhivatal: Dr. Kovács Zoltán. Magyar Bányászati és Földtani Hivatal: Jászai Sándor, dr. Tamaga Ferenc. BDSZ: Lisztmayer János, Székely Jenő. OMBKE: dr. Nagy Lajos, Erős György. Várpalota város Önkormányzata: Katona Csaba. Várpalotai Bányász Hagyományok Ápolásáért Egyesület: Huszár József, dr. Buzási István. Faller Jenő Szakközépiskola: Hujber István, Németh Géza. Várpalotai Bányász Nyugdíjas Szakszervezet és Nyugdíjas Klub: Hargittai László, Nyírő Lászlóné, Skobrics István. Szindbád Nonprofit Kft: Horváthné dr. Csomó Orsolya.

A koszorúzást követő állófogadáson a pohárköszöntőt dr. Kovács Zoltán a Veszprém megyei Kormányhivatal elnöke tartotta.

Az állófogadás kiváló alkalom volt arra, hogy rég nem látott kollégák eszmét cserélhettek, a zárógondolat, mint 1994 év óta mindig az alábbi volt: „Jövőre veletek ugyanitt”.

Dr. Horn János

A sikondai szanatórium megújulása

Sikonda a bányászok számára mindig is az ott található utókezelő és éjjeli szanatóriumot jelentette. Ha valaki a szakmából azt mondta, hogy megyek Sikondára, mindenki tudta a környezetben, hogy rövidebb-hosszabb időre a szanatórium vendégszeretét élvezni majd. Neve egybeforrott a bányász egészségvédelemmel és gyógyítással. Külön szerencse – s a szerencse irányításában nem kevés szerepe van a bányászszakszervezetnek -, hogy az intézmény, számtalan vihart, megpróbáltatást, privatizációt túlélve, a talpán maradt, s bár beutaltjainak szakmai köre szélesedett, még mindig a bányászok egészségmegőrzésének talán legjelentősebb bázisa.

„A Mecsek északi oldalán elhelyezkedő Sikonda völgy 1928-ban kezdett fejlődni, - első feljegyzéséről a névről 1797-ből való, ellentétben az Árpád korabeli környékkel - a szénbányák kutató fúrása során feltárt 30-35°C-os szénsavas víz feltárása után. A feltárt víz szénsavas, a középső triász kori mészkőből eredő 30-35 fokos meleg víz, ami a kémiai vizsgálatok szerint magas nátrium, kalcium, magnézium, hidrokarbonát és emelkedett rádium tartalmú.

A völgy hőmérséklete 4-5 fokkal alacsonyabb, mint az átlaghőmérséklet. A nagy kiterjedésű erdők következtében a levegő relatív páratartalma magas, átlagosan 60-80%, tiszta, por- és füstmentes.

A légköri elektromosság negatív ion túlsúlyt mutat, ami nyugtató hatású. A légneműsúlyviszonyok viszonylag csekély, s ez is hozzájárul a kímélő klíma jelleghez. 1929-ben a Földtani Intézet a forrás vizét gyógyvízzé nyilvánította. 1930-ban pedig átadják a harmincöt szobás gyógyszállót, majd pedig az új medencét. A Szanatórium tradicionálisan bányászok rehabilitációs és munka melletti regenerációs kezelését végzi, 1955 óta költségvetési szerv formájában. Tulajdonosa a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium.

Az elmúlt években a folyamatos fej-

lődés időszak volt, új épületek jelentek meg. Rövid szünet után a szanatórium komfortfokozata emelkedik, javul a szobák felszereltsége, a krónikus betegek gyógyulása elősegítése érdekében komplementer (természetgyógyászati) módszerek alkalmazása is megjelent a repertoárban.

A szanatóriumnak országos szintű ellátási kötelezettsége van, intézményünkbe várják, a bármilyen foglalkozású, illetve nyugdíjas nőket és férfiakat, házaspárokat is.”

A fenti információkat a sikondai Bányász Utókezelő és Éjjeli

Szanatórium honlapjáról szedtem le, abból az apropóból, hogy az intézmény pályázati úton nyert pénzből jelentős felújításokat végez.

Mint ahogy azt Giliczéné Sándor Judit főigazgató asszony elmondta, a pályázatból megvalósul a teljes ingatlanon a nyílászárók és a radiátorok cseréje, a fűtési rendszer korszerűsítése és a hőszigetelés.

A Magyar Bányászati és Föld Hivataltól kapott harmincmillió forintból a következő belső felújításokat tudták, illetve tudják – hiszen a munkálatok folyamatosan zajlanak – elvégezni:

A porta előtér, a bel- és reumarendelő, az iszapkezelő folyosója, a medence-fürdő-masszírozó és vizesblokkja, a teljes „Új rész, emelt szint”, valamint a 7-es számú apartman felújítása.

Míndez persze nem sokat mond a kívülálló számára, azoknak végképp nem, akik még nem voltak a szanatórium vendégei. Am arról mindenképpen sokat elárul, hogy az intézet infrastruktúrája sokat javult és javul, s ez kellemessé teszi a beutaltak számára az ottléteket, emeli az ellátás színvonalát, egyre jobb közérzetet biztosít a szolgáltatásokat igénybe vevők részére.

A beutaltak, legyenek kívülálló, vagy bányászok, igen kedvező anyagi feltételekkel vehetik igénybe a szakszerű orvosi ellátást, s a komplementer gyógyászatot, a hivatalos orvosi kezelések kiegészítő kezelési formáját. Ilyen a mágnes-kezelés, a masszázs (speciális formái: mélyizületi, akupresszúra, olaj, talpmasszázs), az infrasauna, vagy éppen a só-szoba.

Bányász nyugdíjasaink eddig is nagy számban kezeltették magukat a sikondai gyógyintézetben, s igen kedvező tapasztalatokról számoltak be. Arra biztatjuk szakszervezeti tagjainkat, hogy minél nagyobb számban kövessék példájukat!

HIP

A szanatórium jelenlegi árai

I. kategória „hagyományos”

(A korábbi hotelszolgáltatás szintű)

a) Bányász aktív dolgozó, bányász nyugdíjas és közvetlen hozzátartozója	1500 Ft / nap/ fő
b) Egyéb nyugdíjas, bármely foglalkozásból	1700 Ft / nap/ fő
c) Aktív korú, dolgozó	2000 Ft / nap/ fő

II. kategória „emelt szintű”

(szobánként TV, telefon, fürdőszoba és WC)

a) Bányász aktív dolgozó, bányász nyugdíjas és közvetlen hozzátartozója	1800 Ft / nap/ fő
b) Egyéb nyugdíjas, bármely foglalkozásból	2000 Ft / nap/ fő
c) Aktív korú, dolgozó	2300 Ft / nap/ fő

III. kategória „emelt szintű plusz”

(1-2-3 szobás összkomfortos lakások)

a) Bányász aktív dolgozó, bányász nyugdíjas és közvetlen hozzátartozója	2000 Ft / nap/ fő
b) Egyéb nyugdíjas, bármely foglalkozásból	2400 Ft / nap/ fő
c) Aktív korú, dolgozó	2700 Ft / nap/ fő

MSZOSZ-díj 2011

100 éves a Perecesi Bányász Fúvószenekar

Perecesen, 1911-ben, fiatal, tizenéves gyerekekből alakult meg egy ifjúsági zenekar, a mai bányászzenekar elődje. Abban az időben a bánya volt a bányász településen szerveződő kulturális- és sportélet mecénása, a bányászok, - a szakszervezeti testületek kezdeményezésére - havi bérük 0,5%-t ajánlották fel a zenekar támogatására. A huszonhárom főből álló bányászzenekar első bemutatkozására 1912. május 1-én került sor, amikor a zenészek felvonulással és térzenével szórakoztatták a közönséget. Részt vettek a település rendezvényein, a bányauzemben szervezett ünnepe-

ságba került és a megszűnés veszélye is fenyegette. A zürzavaros időszak az 1960-as évek elején ért véget, amikor is Mentényi Ernő karmestert kérték fel a Perecesi Bányászzenekar vezetésére. Keze alatt a zenekar helyzete stabilizálódott és erősödött a szakmai munka. A bánya hatékonyabb támogatásával a település kulturális és sportéletének irányítása a bányászszakszervezet égisze alá került. Ebben az időszakban új lendületet kapott a zenekar fejlődése. A fellépések száma évente 160-180 volt, a zenekar minden jelentősebb versenyen és fesztiválon részt vett, számtalan díjat,

pek, bányásznapi, falunapi stb.) Rendszeresen fellép a „Miskolci Nyár” programjain, felvonulásokon, térzenéken, hangversenyeken szerepel. Tevékenységük elismeréseként a város képviselőtestülete 2008-ban „Miskolci Gyémántok” díjjal tüntette ki. Az együttes a korábbi időszakban több külföldi meghívásnak is eleget tett. Jártak Németországban, Csehországban, Lengyelországban, Szlovákiában és Romániában is, kapcsolataikat folyamatosan ápolják. Évtizedek óta jelen vannak a hazai bányász és egyéb országos fúvószenekari találkozók, fesztiváló-

ken. A megalakulás óta szomorú kötelezettsége volt a zenekarnak az is, hogy ingyenesen közreműködtek a bányásztevékenységeken. Ezt a hagyományt, a kegyeleti szertartásokon való zenei szereplést, napjainkban is ellátja a bányászzenekar. Az együttes az I. világháború viszontagságos időszakában katonazenekarként előbb Mezőkövesden, majd négy éven át Kóka János karnagy vezényletével a Miskolci 13. Honvéd Gyalogezred állományában szolgált.

A két háború közötti időszak a zenekari élet megerősödését, fellendülését hozta. A korábbi fúvószenekar, szimfonikus zenekarrá bővült és Wassely Ferenc karmester kiváló munkája eredményeként jól felkészült, színvonalas együttessé fejlődött. Hétféle sikeres szabadtéri koncerteket adtak a kultúrház udvarán, ahová a fülbemászó operett melódiák, csárdások, keringők dallamai vonzották Pereces és a környék lakosságát. 1938 jelentős év volt Pereces életében. Ekkor építették fel a szabadtéri színpadot, amely az országban a szegedi után a második ilyen létesítmény volt. A bányatelep virágzó kulturális életének meghatározó részét jelentette a zenekar, mint az országos hírűvé lett perecesi szabadtéri játékok kísérő zenekara.

A világháború után különböző szakmai és személyes viták, rivalizálások, versengések, karnagyok cserélődése miatt a zenekar működése többször vál-

elismerést szerzett. A perecesi zenekart ekkor az ország tizenkét legjobb zenekara között tartották számon. 1968-ban „Ezüst-lant”, 1972-ben „Arany-lant” minősítést kapott, majd 1980-ban elnyerték a „Koncert Fúvószenekar” kitüntetést minősítést.

2004-ben a lyukóbányai bányauzem bezárásával megszűnt a korábbi biztos támogatói háttér, a zenekar működéséhez szükséges feltételek egyre szűkebbé váltak. A Perecesi Bányász Fúvószenekar azóta a Bányász Szakszervezeti Klubkönyvtár utódszervezete, a Bányász Kulturális Egyesület fenntartásában működik. Tagjainak száma 35-38 fő. Örömteli, hogy egyre több fiatal kapcsolódik be az együttes munkájába, így az utánpótlás biztosított. A fenntartó egyesület pályázatokkal, támogatók megnyerésével, önkormányzati segítséggel és egyéb forrásokkal biztosítja a zenekar folyamatos működését. A zenekar karnagyja Kovács Miklós, aki 1977-től tagja az együttesnek. Először 1980-tól tíz éven át, majd az ezredfordulótól kezdődően a mai napig ő áll a nagy múltú bányászzenekar élén. Kovács Miklós képesített karnagy, zene-tanár. Kiváló zenei szakember és személyiség, akit muzsikusi kedvelnek, és nagyra becsülnek.

A Bányász Fúvószenekar állandó résztvevője, közreműködője a helyi és városi rendezvényeknek (nemzeti ünne-

kon. Állandó résztvevői a 25 éves múlt-
ra visszatekintő Bányász Fúvószenekarok és Amatőr Művészeti Együttesek Kazincbarcikai Országos Találkozójának.

A Perecesi Bányász Fúvószenekar évszázados fennállása során mindvégig elkötelezetten ápolta és őrizte a zenei hagyományokat, a fúvószenekari kultúrális értékeit. Arra törekedett, hogy fellépéseivel zenei élményt nyújtson a közönségnek, újabb híveket szerezzen a fúvószenekarnak. Repertoárjuk széles skálán mozog: a hagyományos fúvószenesi műfajok mellett egyaránt megtalálhatók opera-, operett- és musical átiratok, de kedvelt filmsláger és egyvelegek is. Műsorválasztásukban megfér egymás mellett a múlt hagyománya és a kortárs zenei világ. A zenekar létrejöttét és százéves működését alapvetően a bányászati közönségnek köszönhetjük. Ezért számukra meghatározó és megtisztelő feladat volt és marad a jövőben is a szakmai múlt tisztelése, a bányász tradíciók őrzése és átörökítése az utókorra.

A 100 éves Perecesi Bányász Fúvószenekar ma az ország egyik legrégebben működő bányászzenekara. A nagy múltú együttes évszázados létével és munkásságával maga is részét képezi annak a sokszínű és gazdag bányász-hagyománynak, melyet oly elkötelezetten őriz és ápol évtizedek óta.

- bónis -

„Mindenevők” vagyunk a zenében

Az MSZOSZ díj átadás előtt ültem le beszélgetni a Perecesi Bányász Fúvószenekar karnagyával, Kovács Miklóssal és az együttest működtető Bányász Kulturális Egyesület vezetőjével, Németh Évával.

- Mi a karnagy feladata? - kérdezem Kovács Miklóst.

- Elég sokrétű. A zenekar összetartása, a műsorterv összeállítása - a különböző fellépésekhez igazítva a zene stílusát -, a próbák levezénylése, az együttes fiatalításának gondozása, a fegyelem megkövetelése, a kottaszerzés és még hosszasan sorolhatnám. A repertoár bővítése nehéz feladat, mert a kotta manapság bizony drága. Mindig koncentráltan készülünk a nyárra, hiszen ilyenkor megszorodnak a felkérések és a fellépések, térzenélések, s a konkrét eseményeken való megjelenés és zenélés. Ezek skálája igen széles, a falunapoktól az a különböző avatásokon keresztül egészen a temetésekig. Sajnos, hogy ez utóbbi elég gyakran előfordul.

- Ha valamelyik zenekartag nehezen barátkozik az új zenedarabbal, külön kell vele foglalkozni?

- Természetesen. Van korrepetálás, különösen azoknak van rá szüksége, akik nem rég kezdtek, ilyenkor egy másik hangszer is besegít, fújják neki ugyanazt a szólómat. Szerencsére, az újonnan belépő zenekari tagok - ezek zömében fiatalok - már elegendő zenei alapismeretekkel rendelkeznek, hiszen szakiskolából, zeneiskolából jönnek, s ott megkapják azt az alapképzést, ami az induláshoz elengedhetetlen.

- Hány tagú a zenekar?

- Mindenkit belevéve negyvenen vagyunk. De fellépünk kevesebb zenéssel is, attól függően, hogy mit kíván meg az adott fellépés. Egyébként a repertoárunk elég széles. A komoly zenétől a mai slágerekig minden hallható tőlünk. Leggyakoribb szerzőink Bach, Beethoven, Bartók, Balázs Árpád, de játszunk a Beatles-től, az ABBA-tól is. Úgy mondanám, hogy a zenében mindenevők vagyunk.

- Jellemzően milyen eseményeken léptek fel?

- Felkéréstől függ. De vannak állandó fellépéseink is. Állandó résztvevői vagyunk a kazincbarcikai fúvószenekari fesztiválnak. A zenekarnak minden évben van egy évzáró hangversenye, ezek mindig teltházas előadások. Most különösen készülünk rá, hiszen a zenekar százéves, és szeretnénk egy promóciós CD-t kiadni, de ebből az alkalomból kétnapos fesztivál lesz Miskolcon, ahol több zenekar - a tervek szerint hét-nyolc - is szerepel. Felvonulás, egyszerre muzsikálás, térzene színesíti a jubileumunkat.

- Gazdaságilag hogyan finanszírozható a zenekar? - kérdezem Németh Évát, aki a Bányász Kulturális Egyesület vezetőjeként örökös harcot vív azért, hogy az együttes egyáltalán létezzon, fenn tudja tartani magát.

- Nehezen - hangzik a lakonikus válasz. - A zenekari költségeket elsősorban pályázati támogatásokból biztosítjuk. Ha vannak ilyen jellegű pályázati kiírások. Szerencsére a jubileumi esztendő több lehetőséget hozott az egyesületnek. Miklós már említette, hogy augusztus 26-27-én lesz egy kétnapos találkozó, ami olyan jellegű, mint a kazincbarcikai. A miskolci Hősök terén lesz a közös fellépés,

utána pedig különböző helyeken mutatják meg tudásukat a résztvevők. Ezen kívül, mindenhová elmegyünk, ahová felkérést kapunk, jóllehet a kapott fellépti díj nincs arányban a befektetett költségekkel.

- A fellépések körülményei mindig megfelelőek?

- Általában igen, de azért megéltünk néhány különleges helyzetet. Játszottunk pl. olyan viharban, hogy nem szálltunk ki az autóbusból, hanem a lehúzott ablakokon kifelé lógtak a hangszerek, de játszottunk a Bükkben a kisvasúton is, vagy kamio-

non, amivel körbeherdtek minket a településen, de lovas kocsis „színpadra” is emlékszem. Aztán muzsikáltunk „pincészenen” (elég nehéz volt a végén összeszedni a tagokat), de térdig a Balatonban is tartottunk előadást. Ezek mindig jókedvű produkciók, nézők, zenészek egyaránt nagyon élvezik.

- Térjünk vissza az anyagiakhoz.

- Mióta megszűnt a bánya (Lyukóbánya! - a Szerk.), napi gondokkal küzdünk. Próbadíj nincs, a fellépti díj olyan minimális, hogy szinte semmire nem elég. Próbálkozom sokat a régióban működő bányászati cégekkel, vállalkozásokkal, hogy támogassák a zenekart, próbálkozásom inkább kevesebb, mint több sikerrel jár. Az a jogos igény is folyton jelentkezik, hogy a kegyeleti szertartásokon, bányásztevékenységeken lépünk fel ingyen, mint azelőtt, a bánya működése idején, de nem tehetjük meg. A személyi jövedelemadó egy százalékának felajánlásából és pályázati pénzekből futja valahogy a hangszerállomány felújítására, de szükség is van rá, hiszen hatvanhetven éves hangszerekkel játszunk. Minden nehézség ellenére elismerik a munkánkat, hiszen megkaptuk Miskolc Város Díját, ami itt egy nagyon komoly kitüntetés.

- Ha már az elismeréseknél tartunk, felteszem a kézenfekvő, bár újságírói szempontból nem éppen eredeti kérdést. Mit jelent az MSZOSZ Díj az együttesnek?

- Felemelő érzés - mondja Kovács Miklós. - Nem gondoltuk, hogy megkaphatjuk, bár azt felelősséggel kijelentem, hogy megérdemlik a fiúk. Nagyon sokat dolgoznak, dolgozunk és fogunk a jövőben is, s ebből a szempontból a díj, a sok erőfeszítés és áldozat elismerése újabb lendületet ad a folytatáshoz.

- Nagyon fontos - teszi hozzá Németh Éva -, hogy ez a kitüntetés, mivel a BDSZ felterjesztése nyomán kaptuk meg, erősíti a szakmához való kötődésünket. Segít a bányászidentitás megőrzésében, ami nagyon fontos dolog, hiszen a bányász szakmakultúrához való közvetlen személyes kapcsolódás - felmenők, rokonok bányász-múltja - már nagyon ritka.

HIP

Munkavédelmi képviselők képzése

Tizenkilenc társaság, ötvenöt munkavédelmi képviselője vett részt a törvényben előírt képzésen, melyen négy előadás (Jászai Sándor a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal elnöke, dr. Tamaga Ferenc a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal elnökhelyettese, Borhidi Gábor az OÉT Munkavédelmi Bizottság munkavállalói oldal vezetője és Somogyi Gyula a VEGYIPROP Kft szakértője) hangzott el, az előadásokat konzultáció követte.

A képzés kezdete előtt munkavédelmi szakkiallításra ismerkedhettek meg a képviselők a legújabb munkavédelmi eszközökről.

Egy elfeledett „bányász költő”

Levelt kaptam a minap Dunakesziről, Bakóné Szécsey Márta írta, s azzal a kéréssel fordult hozzám, hogy közöljem a Bányamunkásban, ha erre mód van, édesapja, eddig csak a családban ismert, versét.

Mint írja: A költemény hidas bányász korában, szó szerint a föld alatt született, emlékezetem szerint 1952-ben. Szándékomban, azon túl, hogy az élet előre haladtával az ember a gyökerei irányában érzelmessé válik, még az is motivál, hogy tavaly év végén újra indították a szénbányászatot a Mecsekben.

Ezért is érzem időszerűnek (a több mint ötven év ellenére) a vers megjelentetését – fejezi be levelét Bakóné Szécsey Márta.

A kedves sorok tán még kevesek lettek volna ahhoz, hogy mindenféle írásokhoz hozzászóltok érdes szerkesztői lelkem hajlandóságát mutasson a vers közlésére, hiszen sokan éreznek magukban költői elhivatottságot, miközben tehetségük egyáltalán nem indokolja lelkesültségüket, de

elolvastva a költeményt igencsak meglepődtem.

Előre bocsátom, hogy a levélben közölt információkon kívül semmit nem tudok Szécsey Lászlóról. Sem azt, hogy mennyi időt töltött a bányánál, sem azt, hogy milyen beosztásban, de még azt sem, hogy ez az egyetlen költeménye, vagy próbálkozott többször is, tehát semmiféle előzetesen szerzett tapasztalat nem tesz részrehajlóvá.

Csak a verséből feltételezem, hogy a bányász, a bányászat és a bányásztársak iránt elkötelezett, egészségesen elfogult, szívvel-lélekkel érző ember írását olvasom. Olyanét, aki a munkáját hivatásnak, küldetésnek tekinti és büszke arra, hogy a bányásztársadalom része.

És felgyülemlett érzéseit, bányamunkásként megélt tapasztalatait meg is tudja írni. Még hozzá a legnehezebb irodalmi műfaj felé fordulva, versben.

Örömmel közlöm a bányáról írt művét és szeretettel ajánlom a Bányamunkás olvasóinak figyelmébe.

SZÉCSEY LÁSZLÓ

A bánya

Mit tudjátok ti, földfelettiék,
hogy mi a bánya?
Ahonnan jó a hő, erő, fény,
a szén,
mely puha, meleg takarót terít
a téli éjszakára.

A bánya harc. A bánya küzdelem.
Az ellenségünk mind a négy elem:
a levegő, a föld, a víz, s a tűz.
Mint fősvény pénzét,
úgy őrzi kincsét
a hegy, s a szellem:
a Bányarém.

Ő ott ül minden szikla tetején.
Rákönyököl a szénre, hogy szakadjon.
És Ő az omlás és törés.
Most büzös gázt lehel reánk,
máskor halálos álmot fű szemünkre.
Majd itt lebeg a lelke köztünk.
Egy szikra kell csak, s Ő a robbanás,
a tűz. Lesújt.
Ha látja, másképp nem bír már velünk,
ránk hajta titkos patakok vizét.
A pattogó gerendák közt, ha táncol,
érezzük vérünk keserű ízét.
Felkapkodunk a levegő után.
Verejtéket és fojtó port nyelünk.
Az ellenségünk mind a négy elem:
a levegő, a föld, a víz, s a tűz.
A bánya harc, a bánya küzdelem.

Megállás nincs
és hátra sincs.
Előre! Váj a vájár.
A főte pattan,
a csille csattan,
Mint gépfegyver ropog a réselő.
Izmok feszülnek
és sűjt a csákány.
Végig a tárnán
sziszeg a szél.

Gépek morognak.
Tárcsák forognak.
Lövés, ha dobban:
miénk a szén.
Ragyog az arc.
Verejték hull.
Miénk a harc.
Megállás nincs,
és hátra sincs.
Előre! Váj a vájár.

E csatatéren nem évezredek,
évmilliók tekintenek le ránk.
Reszketnek értünk szerető szívek,
hullatnak könnyet ártatlan szemek.
Ez dicsőségünk, ez kenyércsatánk.

Küzdünk a célért:
fekete szénért.
Feketeszénből,
fehér kenyérért.
Nekik. Nekünk.

Percek peregnek.
Itt van a váltás.
Még sincs megállás,
mert a nyomunkba
dübörög újra a munka,
tovább a harc.

A főte pattan.
A csille csattan.
Mint gépfegyver ropog a réselő.
Megállás nincs.
És hátra sincs.
Előre! Váj a vájár.

Ma szombat van.
Fiókás fészem vasárnapra vár.
És most kiszállok.
Megtörlöm arcom.
Más vív a harcon.
Úgy hív az otthon bársonyos szava.
Kenyeret, bort és húst viszek haza.

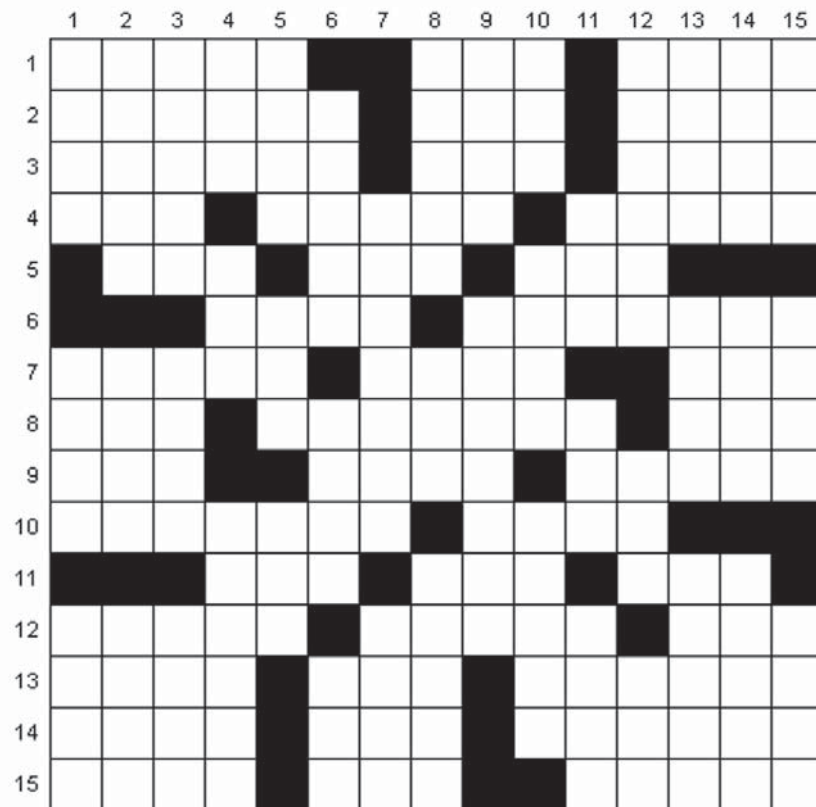
Sportos stílusban

VÍZSZINTES:

1. Nemrég lett a nemzet sportolója az Aranycsapat két labdarúgója, a hátvéd Buzánszky Jenő és Grosics Gyula. Grosics milyen poszton játszott? - Város a Duna mentén, püspöki palotával. - Vízi sporteszköz. Például Vajda Attila pekingi olimpiai aranyérmét szerezte vele. Szervál. 2. Egymás után átnyújt. - Novellista. - Germán isten. 3. Teherautó borítója szokott lenni. - Bőséges. - Nálunk cipómárka, Amerikában város. 4. Rovarirtó szer. - Gulliver a Lilliputiak szemében. - A következő. 5. Őt, ahogyan táviratban írják. - Német fizikus volt. Róla nevezték el az elektromos ellenállás egységét. - Egy, németül. 6. Aki nagyon elsodálkozik valamin, annak mije esik le? - Tolvaj szülője, egy szólás szerint. 7. Balatoni üdülőhely a tó keleti részén. - Testünk része. - „Regényes” női név. 8. Mely dolgok? - **Döntnök a tornászversenyen vagy bokszmeccsen.** - Sajátos hétfokú hangsor. 9. Hozzánk. - Eddig a napig. - Jelentős német költő volt (Heinrich). 10. Magasan képzett katonák. - Gyümölcs, amelyből nálunk a legtöbb terem. 11. Tüskés állatka. - Elő ellentéte. - Mák betűi keverve. 12. Villamosok garázsa. - Készülődés színházi bemutatóra. - Bácsika. 13. Paradicsom. - Főlé ellentéte. - Weber operája. 14. Torok, bizalmas szóval. - Lehel névváltozata. - Valamit akadályozó. 15. A kellesténél gyakrabban tölt a pohárba. - Görög betű. - Valahol élő ember.

FÜGGŐLEGES:

1. Fogd! - Shakespeare vígjátéka: Vízkereszt, vagy ... akartok. - Korábról származó. 2. Előforduló, nyíló. - Lídia becézése. - Női név. 3. Híd olaszul. - Igék sajátos csoportjának jelzője. - Előtagként milliószorost jelent. 4. Olyan módon. - Bö, nagy. - Egyházi emberek tanácskozása. 5. Aludtjej alja. - Újság vagy kártya. - Láng. 6. Hogy nevezik azt, amikor a tekéző mindig a

megmaradó bábukra gurít? Köznapi nyelvben azt jelenti, hogy mindent learat. - Intő jel, latin szóval. - Alkalmazott, rövidítve. 7. Hörpíntetheték. - Bádóg. 8. Jókedvű. - Szólás: Bottal ... a lába nyomát. - A magyar melyik nagy nyelvcsalád tagja? 9. Kereskedő. - **Szerváló teniszben, asztaliteniszben vagy röplabdában.** 10. Koszinusz, röviden. - Lehagy egy másik járművet. - Leng a zászló. 11. Főleg ilyen futószámok vannak az atlétikában. - Az 5. sorban is szereplő fizikus. - Szalonnát főz. 12. Királyi fejdísz. - Egyiptomi Arab Köztársaság, rövidítve. - Női név. 13. Világhírű brazil labdarúgó. - Operett bárónője. - Tenyér összeszorítva. 14. Manfredi, a híres olasz színész keresztnéve. - A germán mitológia egyik legismertebb istene. A 2. sorban már szerepel. - Gondozó, ellátó. 15. Folyton folyvást,

azaz ... untalan. - Magyar gyártmány: ... in Hungary. - Leesve megfagyó eső jelzője.

Beküldendő az öt **vastagbetűs** meghatározás megfejtése az 1. és 3. vízszintes, valamint a 9., 11. számú függőleges sorból.

A rejtveny pályázat nyertesei

Márciusi rejtvenyünk helyes megfejtése a következő: KITARTÓAN MENNEK, VILLÁMLÁTOGATÁS.

A nyertesek: Káldi Béláné, 8060 Mór, Kodály Z. u. 13.; Király Albert, 3073 Tar, Májua 1 út 41.; Lőrincz Józsefné, 2840 Oroszlány, II. Rákóczi F. u. 25 II./9.

A nyereményeket postán küldjük el.

Könnnyűipari Szakmai Nap

2011. május 19-én a BDSZ Székház előadótermében a BDSZ könnyűipari tagozatai szervezésében került sor a Könnnyűipari Szakmai Napra.

A rendezvény levezető elnöke, Varga Éva, a Ruházatipari Tagozat vezetője, a 10 órakor kezdődő eseményen először Rabi Ferencnek, a BDSZ elnökének adott szót, aki megnyitotta a Szakmai Napot.

Ezt követően korreferátumok hangoztak el a könnyűipar helyzetéről Tomor János a Könnnyűipari Ágazati Párbeszéd Bizottság (KÁPB) munkáltatói oldalának társelnöke és Keleti Tamás a KÁPB munkavállalóinak társelnöke előadásában.

Ezután a résztvevők véleményeinek, hozzászólásainak elmondására nyílt lehetőség.

A délelőtti program Dr. Pataki Pál a TMTE elnöke, az INNOVATEX Zrt vezérigazgatója előadásával folytatódott, aki a „TEXPLAT által meghatározott irányok a könnyűiparban” címmel tartotta meg tájékoztatóját.

A témához kapcsolódó kérdések, vélemények után Kutasi Csaba szakér-

tő szolt a szakképzés helyzetéről a könnyűiparban. Ismét kérdések, hozzászólások következtek, majd a résztvevőket ebédrel látták vendégül.

A délutáni program Borbély Szilvia SZGTI kutató „A könnyűiparról, mint többségében nőket foglalkoztató ágazatról – annak versenyhelyzetéről – készült tanulmányok, megállapítások” c. előadásával folytatódott.

Őt követte Dr. Deme Tibor a MOVA Kft. tulajdonos-igazgatója, KÁPB szakértő és Király Valéria a Textiltisztító Egyesülés igazgatója, KÁPB szakértő, akik: A REACH és az abból adódó feladatok címmel tartottak előadást.

A rendezvény utolsó előadását „Bérek, kollektív szerződések, munkajogi viták, az ÚT választások tapasztalatai” Csanádi József, a BDSZ textilipari tagozatának vezetője jegyezte.

A Szakmai Nap befejezéséeként kitüntetések adtak át a könnyűiparban tevékenykedő és kiemelkedő munkát végző szakszervezeti tisztségviselők részére.

BÁNYAMUNKÁS

A BÁNYA-, ENERGIA-
ÉS IPARI DOLGOZÓK

SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

Főszerkesztő: Hámori István Péter • Szerkesztőség: 1068 Budapest VI. Városligeti fasor 46-48.

Telefon: 322-1226; 351-7758 • Fax/üzenetrögzítő: 351-7758 • E-mail: bdsz@banyasz.hu •

A bányamunkásban megjelent cikkek interneten is hozzáférhetők: www.banyasz.hu • Kiadja a

Nyomdort Kft. • Telefon/fax: 06 29 497-859 • Felelős kiadó: Rabi Ferenc • ISSN 0133-6630